

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

Olsztyn, dnia 5 sierpnia 2021 r.

PS-III.862.5.2021.GM

Szanowna Pani
Katarzyna Pietkiewicz

Dyrektor
Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego
w Olsztynie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, Al. M. J. Piłsudskiego 64B 5, Regon: 510928871, NIP: 739-14-23-121.

[Dowód: akta kontroli str. 1,2]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej, siedziba Filii UPPO w Biskupcu i siedziba Filii UPPO w Dobrym Mieście.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pani Katarzyna Pietkiewicz, powołana na stanowisko Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie z dniem 20 sierpnia 2019 r.,
- Pani Grażyna Głowczyńska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie z dniem 1 lipca 2006 r.,
- Pani Jolanta Filipek, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie z dniem 1 października 2019 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Genowefa Macina, inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 12/2017, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodniczący zespołu kontrolnego;
- Pani Magdalena Kielak, inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 6/2017, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego;

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, nr FK-IV.0030.223.2021 z dnia 8 czerwca 2021 r.

[Dowód: akta kontroli str. 6]

Termin kontroli: 10,11,16,22,23 czerwca 2021 r.

Zakres objęty kontrolą: Postępowania administracyjne prowadzone wobec osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem postępowań prowadzonych w filiach urzędów pracy.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 i 5 oraz art. 111 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.).

Ileokroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 ze zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm. – obowiązujące w okresie objętym kontrolą);
- MPiPS – oznacza to Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- MRPiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- UPPO – oznacza to Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- FP – oznacza to Fundusz Pracy;
- Staroście – oznacza to Starostę Olsztyńskiego;

- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- Regulaminie – oznacza to Regulamin Organizacyjny Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie.

Przepisy prawa obowiązujące w okresie objętym kontrolą w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem zasiłków dla bezrobotnych/dodatków aktywizacyjnych z uwzględnieniem procedury administracyjnej oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel, to:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 ze zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.)
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2018r., poz. 2096 ze zm.; Dz. U. 2020 poz. 256 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. 2012 poz. 1299);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. 2020 poz. 667);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz. U. 2014 r., poz. 1189);
- Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 września 2019 r. w sprawie przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz na obszarze powiatów.

**Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki
ocenia się pozytywnie z uchybieniami.**

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania prawa w zakresie postępowań administracyjnych prowadzonych wobec osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem postępowań prowadzonych w filiach Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentów obejmujących postępowania dotyczące przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, odmowy uznania za osobę bezrobotną, przyznania prawa

do dodatku aktywizacyjnego oraz odmowy przyznania dodatku aktywizacyjnego, akt osobowych osób bezrobotnych, danych statystycznych przedstawionych przez UPPO oraz wyjaśnień udzielonych przez Zastępcę Dyrektora, Kierownika Działu Ewidencji i Świadczeń, Kierownika Filii w Dobrym Mieście, Kierownika Filii w Biskupcu.

Kontrolujący ocenę działalności UPPO w Olsztynie oparli również na analizie sprawozdań MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2020 r. oraz sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy sporządzonych za kontrolowany okres.

W kontrolowanym okresie, UPPO funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego uchwałą nr 174/7/2018 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2018 r.

[Dowód: akta kontroli str. 7-66]

Zgodnie z regulaminem obowiązującym w okresie objętym kontrolą, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny był Dział Ewidencji i Świadczeń, Referat ds. orzecznictwa i cudzoziemców w UPPO w Olsztynie, w Filii UPPO w Dobrym Mieście – Stanowisko ds. ewidencji świadczeń i informacji, w Filii UPPO w Biskupcu – Referat ewidencji, świadczeń i informacji oraz informatyki i statystyki.

Do ich zadań należało m. in. rejestrowanie i obsługa zgłaszających się osób bezrobotnych z prawem i bez prawa do zasiłku oraz poszukujących pracy, opracowywanie decyzji i innych niezbędnych dokumentów, naliczanie zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych i przekazywanie dyspozycji do miejsc wypłat, udzielania klientom wyjaśnień i informacji dotyczących przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podstawowych praw i obowiązków bezrobotnych i poszukujących pracy.

Zadania z zakresu postępowań dotyczących przyznawania świadczeń dla osób bezrobotnych, tj. prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz prawa do dodatku aktywizacyjnego w kontrolowanym okresie w siedzibie głównej i filiach realizowało 18 osób, w szczególności poprzez prowadzenie postępowań administracyjnych oraz sporządzanie decyzji dotyczących przyznania statusu osoby bezrobotnej/poszukującej pracy, utraty statusu osoby bezrobotnej/poszukującej pracy, zasiłków dla osób bezrobotnych oraz przyznawania prawa do dodatku aktywizacyjnego. Osoby realizujące przedmiotowe działania miały powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

W celu ujednoczenia sposobu postępowania Zarządzeniem nr 20/2020 Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego z 14 maja 2020 roku wprowadzono do stosowania procedury postępowania w Dziale Ewidencji i Świadczeń dotyczące sposobu udzielania

informacji, rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy zgłaszających się osobiście, jak i dokonujących rejestracji elektronicznie, obsługi osób bezrobotnych z prawem do zasiłku i innych świadczeń.

[Dowód: akta kontroli str. 67- 157]

Kontrolującym przedłożono upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych dotyczących kontrolowanego zakresu. Dokument taki posiadała Dyrektor UPPO, Zastępcy Dyrektora UPPO, Kierownik Działu Ewidencji i Świadczeń, Kierownik Filii UPPO w Dobrym Mieście, Kierownik Filii w Biskupcu i 6 innych pracowników realizujących kontrolowane zadanie.

[Dowód: akta kontroli str. 158-172]

W 2020 roku Starosta Olsztyński uchylił, w trybie art. 132 Kodeksu postępowania administracyjnego, 41 decyzji z zakresu przyznania prawa do zasiłku, odmowy przyznania zasiłku dla bezrobotnych, odmowy uznania za osobę bezrobotną, przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego oraz odmowy przyznania dodatku aktywizacyjnego.

[Dowód: akta kontroli str. 173]

W 2020 roku UPPO w Olsztynie wydał następującą liczbę decyzji dotyczących kontrolowanego zakresu:

Zakres decyzji podlegających kontroli	Liczba decyzji z danego zakresu wydanych w 2020 roku		
	w siedzibie głównej jednostki	w Filii w Biskupcu	w Filii w Dobrym Mieście
ws. przyznania zasiłku dla bezrobotnych	791	440	307
ws. odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych	1824	841	658
ws. odmowy uznania za osobę bezrobotną	32	29	0
ws. przyznania dodatku aktywizacyjnego	249	140	58
ws. odmowy przyznania dodatku aktywizacyjnego	15	17	0

W kontrolowanym okresie na realizację wypłat świadczeń objętych kontrolą wydatkowało środki Funduszu Pracy w wysokościach:

- 10.922 tys. – na zasiłki dla bezrobotnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne;
- 852,7 tys – na dodatki aktywizacyjne.

[Dowód: akta kontroli str. 174-177]

Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego Zarządzeniem nr 20 z 14 maja 2020 roku wprowadziła do stosowania procedury postępowania w Dziale Ewidencji i Świadczeń. Zarządzenie szczegółowo określa m. in. sposób postępowania przy rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy zgłaszających się osobiście, dokonujących rejestracji przez internet opatrzonych podpisem kwalifikowanym, z profilu zaufanego EPUAP lub podpisem osobistym, dokonujących rejestracji przez internet nieopatrzonych podpisem kwalifikowanym, podpisem z profilu zaufanego EPUAP lub podpisem osobistym.

[Dowód: akta kontroli str. 50-66]

W skontrolowanych aktach stwierdzono, że rejestracja osób bezrobotnych odbywała się w dniu zgłoszenia się do Urzędu, po przedłożeniu przez bezrobotnych dokumentów wskazanych w § 3 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wypełnieniu karty rejestracyjnej zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia oraz po złożeniu stosownych oświadczeń i podpisów na tej karcie. W kontrolowanych aktach zebrane były kserokopie dokumentów przedłożonych przez osobę bezrobotną, niezbędnych do ustalenia statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Osoby bezrobotne były prawidłowo informowane o swoich prawach i obowiązkach.

Zgodnie z przyjętym sposobem postępowania przy rejestracji osób bezrobotnych (...) każda osoba bezrobotna w czasie rejestracji była weryfikowana przez pracowników głównej siedziby UPPO w Olsztynie oraz Filii w Biskupcu i Dobrym Mieście w Aplikacji centralnej, o którym mowa w art. 4 ust. 4a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, czy nie jest zarejestrowana w innym powiatowym urzędzie pracy, z jakiego powodu i na jaki okres ewentualnie została pozbawiona statusu osoby bezrobotnej w celu sprawdzenia czy upłynął okres karencji do ponownego uznania za osobę bezrobotną. Każdorazowo pobierano Raport ZUS Usługa U1, Raport KRUS oraz weryfikowano bazę PESEL odnośnie danych osobowych i adresowych czy też aktualnego numeru dowodu tożsamości.

W roku 2020 r. Starosta Olsztyński wydał 1538 decyzji orzekający o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych i 3323 decyzje odmawiające przyznania tego prawa.

W przypadku przyznawania i odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych badaniem objęto łącznie 30 postępowań.

[Dowód: akta kontroli str. 469-819]

Odmowa przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych spowodowana była nie legitymowaniem się okresem uprawniającym do przyznania tego prawa wynoszącym 365 dni. Ww. decyzje zawierały prawidłowe podstawy prawne i były podpisane przez osoby upoważnione przez Starostę Olsztyńskiego. Stwierdzono jednak, że w jednym z postępowań decyzja z dnia 03.04.2020 r., znak:2405513/00001/2020, nr decyzji: 135/04/20, zawierała jedynie informację, że "dokument został opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym", bez wskazania z imienia, nazwiska i stanowiska osoby podpisującej orzeczenie - w kontrolowanych aktach znajdował się wydruk decyzji.

[Dowód: akta kontroli str. 642]

Wyjaśnić należy, że elektroniczna decyzja administracyjna jest odzwierciedleniem tradycyjnej decyzji, zatem sporządzenia decyzji jako dokumentu elektronicznego ustawodawca zapisał w art. 39 § 2 pkt 1 Kpa. Wydruk decyzji, musi zawierać informację, że pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała, albo opatrzone zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

W dokumentacji poddanej kontroli znajdowały się prawidłowo wypełnione karty rejestracyjne oraz kserokopie dokumentacji potwierdzającej okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej uprawniającej do zasiłku dla bezrobotnych (kserokopie świadectw pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu, raporty ZUS). Osoby bezrobotne były również prawidłowo pouczone o swoich prawach i obowiązkach.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 ww. ustawy zasiłek dla bezrobotnych był przyznawany na okres 365 dni, ponieważ stopa bezrobocia w dniu 30 czerwca 2019 r. na terenie powiatu przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. Decyzje zawierały informację o wysokości zasiłku dla bezrobotnych w zależności od posiadanego przez osobę bezrobotną stażu pracy

Kontrolujący stwierdzili, że dokumentacja potwierdza prawidłowe stosowanie art. 72 ust. 2 i 3 ustawy o promocji zatrudnienia, który stanowi, że *bezrobotnemu, którego łączne*

okresy wymienione w art. 71 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, zwane dalej "okresem uprawniającym do zasiłku", wynoszą mniej niż 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80% kwoty zasiłku określonego w ust. 1. Natomiast ust. 2 powyższego przepisu mówi, iż bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.

Decyzje orzekające o przyznaniu prawa do zasiłku były prawidłowe pod względem formalno-prawnym. Zawierały prawidłowe podstawy prawne wskazujące przyznanie świadczenia na pełny okres zasiłkowy tj. 365 dni lub okres uzupełniający. Osoby bezrobotne były pouczone o prawach i obowiązkach osoby rejestrującej się w UPPO w Olsztynie.

[Dowód: akta kontroli str. 469-819]

W okresie objętym kontrolą UPPO w Olsztynie wydał 60 decyzji odmawiających uznania za osobę bezrobotną. Badaniu poddano 10 postępowań z powyższego zakresu, wybranych losowo przez zespół kontrolny, tj. 5 postępowań prowadzonych w UPPO w Olsztynie oraz 5 postępowań prowadzonych w Filii UPPO w Biskupcu. W Filii UPPO w Dobrym Mieście nie wydano w 2020 roku decyzji w sprawie odmowy uznania za osobę bezrobotną.

[Dowód: akta kontroli str.178-222]

Postępowania podlegające kontroli były prowadzone pod względem formalno-prawnym w sposób prawidłowy. Głównymi powodami odmowy uznania za osobę bezrobotną było ukończenie 65 lat, brak zdolności i gotowości do podjęcia pracy (zatrudnienie obejmujące dzień rejestracji w urzędzie pracy, podleganie ubezpieczeniom społecznym, zwolnienie lekarskie). W jednym przypadku przyczyną odmowy był fakt, iż nie upłynął okres karencji, na jaki osoba została pozbawiona statusu osoby bezrobotnej.

Ustalono, iż w UPPO w Olsztynie oraz w Filii w Biskupcu i w Filii w Dobrym Mieście w okresie poddanym kontroli złożonych zostało łącznie 477 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego. Na podstawie złożonych wniosków wydano 445 decyzji o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego oraz 32 decyzje o odmowie przyznania dodatku aktywizacyjnego. Wyboru dokumentacji do kontroli w powyżej wskazanym zakresie dokonano na podstawie metody losowej. Badaniu poddano próbę 15 postępowań o przyznanie dodatku aktywizacyjnego (5 postępowań prowadzonych w UPPO w Olsztynie oraz 5 postępowań prowadzonych w Filii UPPO w Biskupcu i 5 postępowań w Filii w Dobrym Mieście) oraz 10 postępowań o odmowie przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego

(5 postępowań prowadzonych w UPPO w Olsztynie i 5 postępowań prowadzonych w Filii UPPO w Biskupcu, w Filii w Dobrym Mieście w 2020 roku nie wydano decyzji o odmowie przyznania dodatku aktywizacyjnego).

[Dowód: akta kontroli str. 223-468]

Zbadano przestrzeganie zasad i trybu przyznawania dodatku aktywizacyjnego, określonych w art. 48 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzeniu w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego.

W okresie objętym kontrolą w UPPO w Olsztynie obowiązywało Zarządzenie nr 20/2020 Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie procedury postępowania w Dziale Ewidencji i Świadczeń. Z treści dokumentu wynika, że bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku dla bezrobotnych ustala się dodatek aktywizacyjny w wysokości 50% zasiłku.

Zespół kontrolny ustalił, że każdorazowo ubiegający się o przyznanie dodatku aktywizacyjnego był uprzednio zarejestrowany w urzędzie pracy i w wyniku podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej został pozbawiony statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku. Składane wnioski w sprawie przyznania dodatków aktywizacyjnych zawierały kompletne informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, np. informację czy podjęcie pracy nastąpiło z własnej inicjatywy, czy w wyniku skierowania przez urząd. We wniosku zawarte było pouczenie m.in. o obowiązku poinformowania UPPO w terminie 7 dni o wszelkich zmianach mających wpływ na wypłatę dodatku aktywizacyjnego, w tym o zmianie pracodawcy, przerwie w zatrudnieniu, zakończeniu lub przedłużeniu zatrudnienia.

Wszystkie akta podlegające kontroli zawierały stosowne wnioski o przyznanie prawa do dodatku aktywizacyjnego oraz kserokopię umowy wskazującej okres na jaki podjęto zatrudnienie.

We wszystkich sprawach z powyższego zakresu, dodatek przyznano wszystkim osobom, które podjęły zatrudnienie z własnej inicjatywy, zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W decyzjach orzekających o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego prawidłowo wskazano jego wysokość, tj. 50% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oraz okres przysługiwania, tj. od dnia złożenia wniosku przez połowę okresu w jakim osobie bezrobotnej przysługiwałby zasiłek, pod warunkiem, że dana osoba nadal będzie pozostawać w zatrudnieniu lub wykonywać inną pracę zarobkową. Wraz z decyzją osoba zainteresowana

otrzymywała *Informację dla bezrobotnych składających wnioski o wypłatę dodatku aktywizacyjnego*, zgodnie z którym została zobowiązana do złożenia do 5-tego każdego miesiąca zaświadczenia od pracodawcy potwierdzającego trwanie zatrudnienia wraz z informacją dotyczącą czy zainteresowany korzystał/nie korzystał z urlopu bezpłatnego.

W opinii kontrolerów wymaganie i gromadzenie zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie jest zbędne. Comiesięczne zaświadczenia znajdowały się we wszystkich kontrolowanych przypadkach. Uwzględniając fakt, iż bezrobotni są zobowiązani do informowania UPPO o utracie zatrudnienia lub przebywania na urlopie bezpłatnym, dostarczanie zaświadczeń uznać należy za zbędne.

Analogiczne stanowisko zawarte zostało w wyjaśnieniach do ustawy, kierowanych do urzędów pracy: „Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie *szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego* starosta przyznaje dodatek aktywizacyjny po udokumentowaniu podjęcia zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej oraz wysokości osiąganego wynagrodzenia. Omawiany fragment w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie *szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego* nie zmienił brzmienia. Powołany przepis dotyczy *de facto* momentu przyznania dodatku aktywizacyjnego, a nie każdego miesiąca, za który dodatek jest następnie wypłacany. Przy przyznawaniu dodatku aktywizacyjnego osoba powinna zostać pouczona, iż w sytuacji ustania zatrudnienia, powinna niezwłocznie o tym fakcie poinformować PUP, gdyż dodatek aktywizacyjny przysługuje za okres zatrudnienia i wszelkie świadczenia wypłacone za okres po ustaniu zatrudnienia będą stanowić nienależnie pobrane świadczenie i będą podlegać zwrotowi (art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy *o promocji zatrudnienia* (...)). A zatem osoba powinna nie tyle informować PUP w każdym miesiącu, iż jest nadal zatrudniona, a raczej poinformować PUP o ustaniu tego zatrudnienia w sytuacji, gdy taki fakt zaistnieje. Takie podejście do przedmiotowej sprawy odpowiada bardziej nowemu podejściu do przyznawania świadczeń w administracji, które zakłada odbiurokratyzowanie procesów administracyjnych oraz zawężenie do niezbędnego minimum przedkładania przez osoby zaświadczeń i oświadczeń na potwierdzenie poszczególnych faktów i okoliczności faktycznych i prawnych. Prezentowane podejście do zarysowanego problemu jest również zbieżne z zawężeniem możliwości żądania od osób zaświadczeń i oświadczeń wynikającym z art. 220 § 2 Kpa.”

Powyższe stanowisko kontrolujący w pełni podzielają.

Wymaganie dodatkowych dokumentów, wobec braku negatywnych konsekwencji dla osób bezrobotnych z powodu ich nie dostarczenia, nie stanowi naruszenia przepisów i nie ma wpływu na ogólną ocenę kontrolowanego zakresu, niemniej rekomenduje się rezygnację z obowiązku comiesięcznego dostarczania zaświadczeń przez osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Sprawdzone decyzje spełniały określone w art. 107 Kpa wymogi formalno-prawne, podpisywane były przez osoby posiadające stosowne upoważnienia Starosty Olsztyńskiego.

Na podstawie załączonych do akt sprawy kserokopii dokumentów ustalono, że wszystkie osoby, których akta poddano kontroli, spełniały warunki do przyznania lub odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego.

Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków z zakresu objętego kontrolą były: nie posiadanie przez zainteresowanego prawa do zasiłku dla bezrobotnych, podjęcie przez niego pracy u pracodawcy zagranicznego, złożenie wniosku o dodatek aktywizacyjny po ustaniu zatrudnienia.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono jednak uchybienie terminu rozpatrzenia wniosku. Wniosek o wypłatę dodatku aktywizacyjnego wpłynął do UPPO w Olsztynie w dniu 11.08.2020 r., natomiast decyzja w ww. sprawie - znak: 150612/00002/2020, nr 1733/09/20 orzekająca o przyznaniu prawa do dodatku aktywizacyjnego, wydana została w dniu 29.09.2020 r., tj. po upływie okresu ustawowego określonego przepisami Kpa.

[Dowód: akta kontroli str. 387-390]

UPPO nie przedłożył dokumentacji potwierdzającej przedłużenie terminu do rozpatrzenia sprawy czy też potwierdzającej zawieszenie postępowania. Zgodnie z art. 35 Kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.

Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca. W przedmiotowym postępowaniu termin ten nie został zachowany, ponieważ decyzję rozstrzygającą postępowanie wydano po upływie 50 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie dodatku aktywizacyjnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Dyrektora UPPO w Olsztynie, „Organ uznał, że postępowanie w sprawie przyznania Pani (...) prawa do dodatku aktywizacyjnego za szczególnie skomplikowane. Zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. W sprawie Pani (...) zaistniał złożony stan faktyczny, wymagający przeprowadzenia bardzo wnikliwego postępowania dowodowego w zakresie ustalenia właściwej daty nabycia przez Panią (...) prawa do dodatku solidarnościowego, czego następstwem była zmiana decyzji przyznającej prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.”

[Dowód: akta kontroli str. 391-392]

Kontrolujący, analizując akta sprawy wzięli pod uwagę stan faktyczny sprawy i podejmowane przez organ czynności oraz fakt, że zgodnie z art. 35 § 5 „Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu”. Niemniej, zgodnie z art. 36 § 1, organ prowadzący postępowanie jest obowiązany zawiadomić strony o każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ponadto, zgodnie z § 2 wspomnianego artykułu „Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.”

Wobec powyższego, w opinii kontrolujących, zgodnie z procedurą administracyjną, która w omawianym zakresie nie pozostawia wątpliwości, w każdym przypadku niedotrzymania terminów przewidzianych w art. 35 § 1 konieczne jest przedłużenie terminu załatwienia sprawy i poinformowania strony o tym fakcie.

Podobna sytuacja miała miejsce w postępowaniu zakończonym wydaną decyzją z dnia 26.03.2020 r., nr decyzji: B.703.12.2.2020.ZM, orzekającą o odmowie przyznania dodatku

aktywizacyjnego. Wniosek o przyznanie dodatku aktywizacyjnego wpłynął do UPPO Filia w Biskupcu 04.02.2020 r. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca. Z uwagi na konieczność ustalenia uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego konieczne było zawieszenie postępowania. Postanowienie o zawieszeniu postępowania, znak: B.703.12.2020.ZM zostało sporządzone w dniu 05.03.2020 r., czyli 1 dzień po terminie. Zgodnie bowiem z art. 57 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca.

[Dowód: akta kontroli str. 307]

Zespół kontrolny ustalił również, że w jednym z postępowań zakończonych decyzją z dnia 5 lutego 2020 r., znak:/1120210/0002/2020, nr decyzji: 164/02/20, choć organ prawidłowo powołał w podstawie prawnej decyzji ustawę i jej konkretny artykuł i ustęp, to błędnie został powołany punkt (jest art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – winno być art. 33 ust. 4 pkt 1 cyt. ustawy). Natomiast w treści rozstrzygnięcia organ prawidłowo powołał uzasadnienie decyzji. Zgodnie z wyrokiem NSA z 20 czerwca 2012 r., (sygn.. akt III SA 2551/01) można uznać, iż było to omyłkowe niewłaściwe wskazanie jednostki redakcyjnej przepisu, która może zostać sprostowana.

[Dowód: akta kontroli str. 315]

Zalecenia i uwagi

W wyniku przeprowadzonej kontroli, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy, kontrolowanej jednostce zaleca się:

1. Przeprowadzenie postępowań i wydanie decyzji w przewidzianych przepisami Kpa terminach. W sytuacjach szczególnie skomplikowanych wydanie postanowienia o przedłużeniu terminu rozpatrzenia sprawy ze wskazaniem przyczyn nie rozpatrzenia jej w terminie oraz wskazaniem nowego terminu rozpatrzenia, a także pouczeniem o możliwości złożenia ponaglenia.
2. W przypadku decyzji podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym należy wskazać imię, nazwisko i stanowisko osoby składającej ten podpis, lub opatrzyć je zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

3. Sprostowanie niewłaściwie wskazanej jednostki redakcyjnej przepisu w decyzji z dnia 05.02.2020 r., znak:1120210/0002/2020, nr decyzji: 164/02/20.

Jednocześnie biorąc pod uwagę opisane powyżej wnioski dotyczące kontrolowanego zakresu rekomenduje się odstąpienie od dostarczania przez osoby posiadające prawo do dodatku aktywizacyjnego comiesięcznych zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie, przy jednoczesnym zobowiązaniu tychże osób do obowiązku informowania UPPO o utracie zatrudnienia lub przebywaniu na urlopie bezpłatnym.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Anna Sławińska
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej

a/a